

Uitleg Transdiagnostische Decision Tool voor patiënten

Beste behandelomgeving

Je hebt inmiddels één of meerdere intakegesprekken gehad en mogelijk ook vragenlijsten ingevuld. Om te kijken in welke omgeving jij het best aan je herstel kunt werken heeft je behandelaar gebruik gemaakt van een besluitvormingsinstrument. Dit instrument bestaat uit zes vragen, die betrekking hebben op de psychische klacht(en) waar jij het meeste hinder van ondervindt.

Wanneer drie of meer vragen op jou van toepassing zijn, dan is uit wetenschappelijk onderzoek gebleken dat je het beste in de hoogspecialistische ggz kunt werken aan je herstel. Daar is de meeste deskundigheid - toegespitst op jouw situatie - aanwezig. Je behandelaar kan je uitleggen wat precies het verschil is tussen gespecialiseerde ggz en hoogspecialistische ggz.

Indien nodig kan deze tool op een later moment van de behandeling nogmaals worden ingezet om na te gaan of de behandelsetting nog passend is.

Samen beslissen

Samen beslissen betekent dat je samen met de zorgverlener en eventueel je naaste (partner of familielid) bekijkt welke behandeling en ondersteuning het best past in jouw situatie. De inbreng van patiënt, naaste en zorgverlener(s) zijn gelijkwaardig. Ieder is expert op zijn of haar terrein. De patiënt is expert over zijn/haar beleving, wensen en voorkeuren. Naasten kunnen aangeven hoe de omgang met de patiënt gaat en wat zij ervaren. Zorgverleners zijn expert op het gebied van psychische aandoeningen en de mogelijkheden van behandeling en begeleiding die daarbij horen.

Zes vragen met een toelichting

Op de achterkant van dit blad staan de zes vragen van het besluitvormingsinstrument die je behandelaar heeft ingevuld. Bij elke vraag staat een toelichting.

Samen bespreken jullie of het advies voor gespecialiseerde dan wel hoogspecialistische ggz ook aansluit bij jouw persoonlijke situatie, voorkeuren en wensen op dit moment. Vervolgens beslissen jullie samen over waar jij straks het beste aan je herstel kunt werken.

Als je alles na afloop van het gesprek nog eens rustig na wilt lezen dan kan je deze toelichting mee naar huis nemen.

Uitleg Transdiagnostische Decision Tool voor Patiënten*

- ja
 nee
1. Gaat het om ernstige psychische klachten waarvoor je hulp of steun zoekt?
- ja
 nee
2. Heb je last van andere psychische klachten die je herstel in de weg staan?
- ja
 nee
3. Heb je last van lichamelijke klachten die je herstel in de weg staan?
- ja
 nee
4. Heb je het idee dat je herstel wordt belemmerd doordat je veel andere zorgen hebt en niet goed deel kunt nemen aan de maatschappij?
- ja
 nee
5. Heb je in je jeugd schokkende gebeurtenissen meegemaakt of is er misschien niet goed voor je gezorgd?
- ja
 nee
6. Heb je eerder behandeling gevolgd in de gespecialiseerde ggz voor de psychische klachten waar je het meeste last van hebt?

Toelichting

'Ernstig' is natuurlijk relatief. Om deze vraag te beantwoorden wordt daarom in eerste instantie gekeken naar de vragenlijsten die je hebt ingevuld, maar aanvullend ook naar vragen als:

- In hoeverre ondervind je in het dagelijks en sociale leven en functioneren hinder van deze klachten?
- Zijn de klachten continu aanwezig?
- Lijd je erg onder je klachten?
- Probeer je al lang hiervan te herstellen?

Mogelijk ervaar je hinder van meerdere psychische klachten. Dit wordt 'co-morbiditeit' genoemd. Dit hoeft niet ernstig te zijn. Soms kan het naast elkaar bestaan en los van elkaar aangepakt worden. Soms moet er in de behandeling extra aandacht aan besteed worden.

Het is mogelijk dat je naast psychische klachten ook last hebt van lichamelijke klachten. Denk bijvoorbeeld aan een hoge bloeddruk, hart- en vaatziekten of chronische pijn. Dit wordt 'somatische co-morbiditeit' genoemd. Soms kan dit los van elkaar aangepakt worden, soms moet er in de behandeling extra aandacht aan besteed worden, bijvoorbeeld omdat het invloed heeft op het effect van medicijnen. Ook kan het de keuze van de behandeling beïnvloeden door praktische belemmeringen als vermoeidheid, niet lang kunnen zitten, of niet lang kunnen reizen.

Deze vraag is erg breed. Het gaat hier bijvoorbeeld om je woonsituatie en je financiële situatie, maar ook of het lukt om te werken of naar school te gaan en contact te onderhouden met vrienden of familie. Soms kan dit los van elkaar aangepakt worden, soms moet er in de behandeling extra aandacht aan besteed worden.

Heb je een ingrijpende gebeurtenis meegemaakt die emotioneel zwaar belastend voor je was (denk bijv. aan verdriet, boosheid, machteloosheid)? Of miste je bijvoorbeeld (een lange periode) veiligheid, geborgenheid en liefde? Je hoeft jezelf niet te veroordelen of je af te vragen of het wel of niet 'erg' genoeg is. Het gaat om jouw ervaring.

Het kan goed zijn dat je al eerder therapie hebt gevolgd in de gespecialiseerde ggz. Vraag jezelf af: heeft deze therapie voldoende geholpen? Zo niet, dan kan dit meerdere oorzaken hebben. Mogelijk heb je bijvoorbeeld baat bij een andere behandelaar, behandelomgeving of therapievorm.

Aantal maal positief (=ja) gescoord ≥ 3 ?

- Ja \rightarrow Geïndiceerd voor hoogspecialistische zorg op basis van de Decision Tool
- Nee \rightarrow Niet geïndiceerd voor hoogspecialistische zorg op basis van de Decision Tool

* Meer informatie over de achtergrond en ontwikkeling van de transdiagnostische Decision Tool vind je op de site van TOPGGz: www.topggz.nl/decision-tools-de-juiste-zorg-op-de-juiste-plaats.